

Enheten för EU:s handelspolitik
Olivia Schulze-Lecerf

YTTRANDE

2025-06-23 Dnr 2025/00659-4

Landsbygd- och infrastrukturdepartementet
Landsbygd- och infrastrukturdepartementet

Kommerskollegiums remissvar angående SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning

Ert dnr: LI2025/00674

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Kommerskollegium har tagit del av betänkandet *SOU 2025:17 Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning*. Vårt svar begränsas till synpunkter som rör avgifter för kontroll, handelseffekter av sanktionssystemet samt anmälningsskyldighet enligt WTO:s avtal om tekniska handelshinder och enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.

Avgifter för kontroll – behov av vidare analys

När det gäller förslaget att företag i Sverige ska bekosta kontrollen av efterlevnaden av EU:s avskogningsförordning¹, vill Kommerskollegium lyfta behovet av ytterligare analys. EU-förordningen reglerar endast avgiftsfinansiering i samband med konstaterad bristande efterlevnad², men lämnar i övrigt frågan om finansiering öppen. Det ger medlemsstaterna visst utrymme att själva besluta om hur ett avgiftssystem kan utformas, vilket kan leda till olika nationella tillvägagångssätt. Om Sverige inför avgifter, samtidigt som andra medlemsländer avstår från detta, finns en risk att företag i Sverige får bära en relativt större ekonomisk börda, vilket i sin tur kan skapa specifika konkurrensnackdelar för de svenska företagen i branschen.

Vi anser att denna fråga handlar om att på lämpligt sätt kunna balansera motstående intressen; i detta fall å ena sidan svenska företags självklara intresse av att hålla nere sina kostnader och minimera den administrativa bördan och å andra sidan beakta resurseffektivitet generellt.

¹ Kapitel 11.7 - Kontrollen enligt avskogningsförordningen bör vara avgiftsfinansierad

² Artikel 20 - EUDR

Mot denna bakgrund anser Kommerskollegium att frågan om avgifter och kostnadsfördelning bör analyseras, särskilt med hänsyn till hur andra medlemsstater avser att tillämpa förordningen och vilka konsekvenser det kan få för företagens konkurrensvillkor.

Handelseffekter av sanktionssystemet

Kommerskollegium vill uppmärksamma att de skärpta kraven på tillbörlig aktsamhet i handel med s.k. medel- och högriskländer enligt EU:s avskogningsförordning, i kombination med ett sanktionssystem som omfattar även mindre överträdelser, kan potentiellt leda till att företag undviker handel med vissa tredjeländer. För att förebygga att sanktionssystemet leder till orimliga effekter för företagen, så föreslår vi att proportionalitet ska beaktas mer tydligt vid tillämpningen av sanktioner, särskilt i fall där brister beror på svårigheter att få tillgång till information snarare än uppsåt.

WTO:s TBT-avtal

Remissen avser EU:s avskogningsförordnings nationella genomförande i Sverige. Remissens förslag innehåller inga tekniska föreskrifter som i dagsläget är anmälningspliktiga enligt WTO:s TBT-avtal.³ Det kan dock inte uteslutas att framtida föreskrifter som meddelas med stöd av föreslagna bemyndiganden – exempelvis rörande föryngringsåtgärder⁴ eller konvertering till skogsplantage⁵ – kan behöva prövas mot TBT-avtalets anmälningsplikt. Detta kan vara relevant att beakta i ett senare skede.

Anmälan av tekniska föreskrifter

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.⁶

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper eller provning, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.⁷ Tekniska föreskrifter som inte anmälts fast de borde ha gjort det, saknar rättsverkan och kan inte tillämpas mot enskilda.⁸ Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, om inte ett utrymme till nationella lösningar har utnyttjats.⁹

³Anmälningspliktiga tekniska föreskrifter enligt WTO:s TBT-avtal är tekniska föreskrifter som till sitt tekniska innehåll inte omfattas av eller överensstämmer med en internationell standard och som har en väsentlig inverkan på andra medlemmars handel.

⁴ Avsnitt 5.10.2

⁵ Avsnitt 5.10.3

⁶ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

⁷ Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

⁸ EU-domstolens dom i mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

⁹ EU-domstolens dom i mål C-443/98, *Unilever* (2000) p. 29.

De remitterade författningsförslagen innehåller inte några tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet. Förslagen behöver därmed inte anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535. Men som framförts ovan kan framtida föreskrifter som meddelas med stöd av föreslagna bemyndiganden behöva prövas även mot anmälningsdirektivets anmälningsplikt.

Övriga synpunkter

Kommerskollegium anser även att pågående förenklingsarbete när det gäller EU:s avskogningsförordning bör beaktas vid den kommande utformningen av nationell reglering.

Ärendet har avgjorts av vikarierande enhetschefen Heidi Lund i närvaro av utredaren Olivia Schulze-Lecerf, föredragande. I den slutliga handläggningen har även ämnesråd Kristina Olofsson, utredarna Ralph Eliasson, Martin Söderman och Elin Barr af Wetterstedt deltagit.

Stockholm som ovan

Heidi Lund

Vikarierande enhetschef

Olivia Schulze-Lecerf

Utredare